

PATIËNTEN INFORMATIE

Suprapubische katheter

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Door middel van deze folder wil het Maasstad Ziekenhuis u informeren over de suprapubische katheter. Wij adviseren u deze informatie zorgvuldig te lezen.

Blaaskatheter / Suprapubische katheter (SPC)

Een blaaskatheter is een slangetje dat de urine afvoert vanuit de blaas. Een blaaskatheter kan via de plasbuis in de blaas gebracht worden, maar ook via de buik.

De blaaskatheter die via de buik in de blaas komt (buikkatheter) wordt ook wel een suprapubische katheter genoemd.

De voornaamste reden om een urinekatheter te plaatsen is het onvermogen om de urine op natuurlijke wijze te lozen. Dit noemen wij retentie. Het doel van de katheter is om de urinelozing uit de blaas op een voor u acceptabele wijze te laten plaatsvinden.

Vorbereiding

De ingreep vindt meestal poliklinisch plaats onder plaatselijke verdoving. Van tevoren wordt vaak een urinekatheter ingebracht via de plasbuis om de blaas te kunnen vullen. U hoeft voor de ingreep niet nuchter te zijn. Voor de ingreep wordt de buikwand geschoren tussen navel en schaambeent.

Let op: wanneer u bloedverdunnende middelen gebruikt moet deze medicatie in overleg met uw behandelend arts enige dagen tevoren gestaakt worden.

De ingreep

Na het desinfecteren van de buikwandhuid wordt de huid verdoofd met een injectie. Vervolgens maakt de arts ter plaatse van de verdoofde huid een klein sneetje. Hierna wordt met een dikkere naald de blaas aangeprikt. Dit kan een gevoelige sensatie geven.

In deze naald zit de katheter. Na plaatsen van de naald kan de katheter door deze buis rechtstreeks in de blaas worden geplaatst. De naald wordt verwijderd en de ballon van de katheter wordt opgeblazen, met steriel water, om te voorkomen dat deze uit de blaas raakt. De katheter wordt soms ook met een hechting vastgezet.

Na een geslaagde plaatsing van de suprapubische katheter wordt de urinekatheter weer verwijderd. Het wondje bij de suprapubische katheter wordt bedekt met een steriel gaas. De ingreep duurt ongeveer 15 minuten.

Na de ingreep

Na de ingreep kunt u weer naar huis. Wij adviseren u om voor begeleiding en vervoer te zorgen en niet zelf een voertuig besturen. U moet veel drinken: ten minste 2½ liter vocht per dag.

Mogelijke complicaties

Hoewel de plaatsing van een suprapubische katheter meestal zonder complicaties verloopt, kan de operatie of het herstel soms anders verlopen dan verwacht. De volgende complicaties kunnen zich voordoen:

- Bloedverlies bij de urine ten gevolge van de punctie. Dan is het noodzakelijk de blaas goed te spoelen door extra veel te drinken.
- Beschadiging van de omliggende weefsels zoals een bloedvat of de darm. Het risico wordt kleiner indien de blaas goed gevuld kan worden voor de punctie.

Indien u langere tijd een katheter heeft kunnen er ook complicaties optreden, zoals het lekken van urine langs de katheter, verstopping van de katheter, uitvallen van de katheter en blaaskrampen.

Let op:

- Wanneer de katheter is uitgevallen dient er zo snel mogelijk een nieuwe katheter ingebracht te worden, voordat het gaatje zich gesloten heeft (dit kan zeer snel zijn). Neem direct contact op met het ziekenhuis.
- Een verstopt katheter (die met spoelen niet meer open gaat) moet verwisseld worden.
- Blaaskrampen zijn vaak een gevolg van irritatie door de katheter. Dit kan behandeld worden met medicatie die de blaas laten ontspannen.

Adviezen voor thuis

De insteekopening van de katheter dient dagelijks gereinigd te worden met (kraan)water zonder zeep en moet vervolgens afgedekt worden met een steriel gaas (splitgaas). Bij een ontsteking (herkenbaar aan een rode warme huid rond de katheter) kan betadine jodiumzalf op het gaas aangebracht worden.

Op de katheter kan een urinezakje worden aangesloten dat op het been vastgezet wordt met behulp van speciale beenbandjes. 's Nachts kan het beste een grotere urinezak aangesloten worden. Deze kunt u met behulp van een rekje aan de zijkant van uw bed bevestigen. Beide zakjes kunt u legen in het toilet door middel van het kraantje onder aan het zakje.

Om infectie te voorkomen moet u voor het aansluiten en verwisselen van de katheterzakken uw handen te wassen.

Controleer altijd, voordat u de zak aansluit, of het kraantje dicht is. Let ook op of de slang soepel verloopt en er geen 'knik' in het systeem ontstaat, de urine moet goed af kunnen lopen. Het is belangrijk dat de nachtzak altijd lager hangt dan het niveau van de blaas en dat het kraantje niet op de grond hangt. U vermindert zo de kans op infecties.

Het aansluiten van been- of nachtzak

- Sluit het kraantje van de katheterzak
- Bij gebruik van beenbandjes, deze door de daarvoor bestemde openingen van de beenzak sluiten
- Het beschermdopje van de katheterzak verwijderen
- Katheter aan het uiteinde tussen duim en wijsvinger dichtknijpen om te voorkomen dat er urine uit de katheter loopt
- Sluit been- of nachtzak aan
- Bevestig de nachtzak aan de ophangbeugel aan het bed of doe de beenbandjes stevig om uw bovenbeen

Reinigen van been- en nachtzakken (met aftapkraan)

U kunt de beenzakken en de nachtzakken 5 dagen gebruiken. Om te voorkomen dat er infecties ontstaan moeten zowel been- als nachtzak dagelijks gespoeld worden. U kunt hierbij als volgt te werk gaan:

- Bij het afkoppelen van de zak laat u de urine in het toilet stromen.
- Zet de aftapkraan dicht.
- Eventueel de zak omspoelen met koud leidingwater en de zak laten leeglopen.
- Sluit de aftapkraan weer.

Het gebruik van een katheterstopje

Het kan zijn dat uw behandelend arts adviseert een katheterstopje te gebruiken in plaats van een opvangzak. Er bestaan katheterstopjes zonder (als een kurkje) en katheterstopjes met een aftapkraantje. Bij gebruik van een katheterstopje moet de blaas ten minste elke vier uur (of wanneer u aandrang voelt) worden geleegd op het toilet. Wanneer u een urineopvangzak heeft, kunt u een katheterstopje gebruiken voor het tijdelijk afsluiten van de katheter. Bijvoorbeeld wanneer u onder de douche of in bad wilt gaan. Hierbij ontkoppelt u de katheter van de opvangzak en plaatst het katheterstopje op het uiteinde van de katheter. Wanneer u het katheterstopje hergebruikt, is het verstandig dit eerst goed schoon te maken met een gaasje, gedrenkt in alcohol (70%).

Verwisselen van de katheter

De verwisseling dient om de zes á acht weken (afhankelijk van welk soort katheter) plaats te vinden onder steriele omstandigheden. Meteen nadat de oude katheter is verwijderd, moet de nieuwe worden ingebracht omdat het insteekkanaal vrij snel kan sluiten. Als er veel steenaanslag op de katheter zit of als de katheter regelmatig verstopt zit kan de verwisseling soms beter vervroegd worden.

Het verwisselen van de katheter gebeurt de **eerste keer** op de polikliniek Urologie en daarna kan het door een gespecialiseerde wijkverpleegkundige gedaan worden. Bij moeilijke katheterwisselingen vindt het op de polikliniek plaats.

Spoelen van de blaas

Bij gebruik van een katheter ontstaat er in de blaas vaak neerslag, slijm, gruis en soms ook steenvorming ten gevolge van afgestoten blaaswandlijmvlies. Om dit te voorkomen is het belangrijk om veel te drinken (ten minste 2½ liter per 24 uur).

Indien nodig kan de blaas gespoeld worden met speciale spoelvloeistof. Dit is niet bij iedereen nodig. De frequentie van spoelen is afhankelijk van de hoeveelheid neerslag in de blaas.

Het is soms mogelijk om de urine aan te zuren met medicijnen. Deze medicijnen kunnen de urine zo zuur maken dat bacteriegroei wordt afgeremd. Meestal is het gebruik van deze middelen niet nodig. Als het nodig mocht zijn schrijft de uroloog dit voor.

Vragen

Als u nog vragen heeft, stel deze dan gerust aan uw behandelend arts of verpleegkundige. De polikliniek Urologie is van maandag t/m vrijdag tussen 08.30 – 12.00 uur en tussen 13.00 – 17.00 uur te bereiken via (010) 291 22 65.

Vanaf 17.00 uur, in het weekend en op feestdagen kunt u contact opnemen met uw huisarts of de Spoedeisende Hulp via (010) 291 35 99.

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasnik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

